

Utlåtande Rotel V + Rotel X (Dnr KS 2019/739)

Installera solcellsdrivna parkbänkar

Motion av Peter Wallmark (SD)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarråden Daniel Helldén och Jonas Naddebo
anför följande.

Ärendet

Peter Wallmark (SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen föreslås en utredning av möjligheterna att installera solcellsdrivna parkbänkar med anslutning till kommunalt Wifi och möjlighet till laddning av mobiltelefoner, elcyklar och elsparkcyklar samt ett samarbete med företag som tillhandahåller elsparkcyklar.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, trafiknämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret ser positivt på innovativa lösningar som kan driva på i stadens arbete mot en klimatsmart och hållbar stad samt ger ett mervärde för stadens invånare men konstaterar att den erforderliga kapaciteten av solcellsanläggning på parkbänkar måste anpassas beroende på vilken funktion som ska uppnås, till exempel möjlighet att ladda en elcykel, och att det är upp till berörda nämnder att värdera potentialen och nyttan för sådana parkbänkar.

Trafiknämnden instämmer i värdet av innovativa lösningar, redogör för att det finns parksoffor utplacerade med anslutning till ledningsnätet och möjlighet att ladda mobiltelefoner samt anser att laddning med hjälp av solceller kan vara ett möjligt nästa utvecklingssteg. Nämnden anser dock att solcellstekniken inte är utvecklad så att den går att montera på parksoffor för laddning av kapacitetskrävande enheter som elsparkcyklar och elcyklar samt att det finns juridiska utmaningar med att vidareförsälja el eller tillhandahålla fritt wifi.

Bromma stadsdelsnämnd ställer sig positiv till att frågan utreds av berörd nämnd men konstaterar att det krävs en större yta med solpaneler än vad som idag finns på en parkbänk för att generera tillräckligt med energi till att ladda ett cykelbatteri.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd ställer sig positiv till initiativet att nyttja mer solenergi, men konstaterar att parkbänkar inte är ett optimalt sätt att nyttja solceller då dessa bör stå vinkelade för maximal effekt vilket en parkbänk inte gör.

Kungsholmens stadsdelsnämnd instämmer i värdet av innovativa lösningar och i juridiska utmaningar med att tillhandahålla fritt wifi. Nämnden undersöker möjligheten att installera parkbänkar som värms upp med solenergi för att gynna möjligheterna att använda parkerna även vintertid.

Våra synpunkter

Stockholm ska vara världsledande i det globala miljö- och klimatarbetet. Nya innovativa lösningar behövs för att nå målen om en fossilfri organisation 2030 och ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040.

Elproduktion baserad på solenergi är en viktig åtgärd. Som framhålls av remissinstanserna är dock inte parkbänkar det bästa stället att placera solceller på då bänkarna inte har den vinkling som behövs för maximal effekt och ofta står skuggigt vid träd i parker. Ett bättre alternativ är att installera solceller på hustak till stadens fastigheter, ansluta parkbänkar till ledningsnätet som levererar fossilfri energi och på detta sätt kunna ladda mobiltelefonen klimatsmart i parken.

Parkbänkar anslutna till ledningsnätet finns redan i Stockholm idag, framförallt inom ramen för Levande Stockholm bl.a. på Akalla torg och i Östberga. Till våren 2020 ska bänkar testas vid Svandammsparken.

Bilagor

1. Reservationer m.m.

2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 15 april 2020

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Daniel Helldén och Jonas Naddebo

Mats Larsson

Reservation anfördes av Peter Wallmark (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motion om solcellsdrivna parkbänkar av Peter Wallmark (SD)
2. Därutöver anføres följande:

Solcellstekniken är under ständig utveckling och kapaciteten på celler och batterier förbättras hela tiden. Här är det viktigt att Stockholms stad är uppdaterade med den senaste utvecklingen och dess möjligheter. En övergripande målsättning ska alltid vara att staden kan erbjuda kommuninvånarna och dess besökare en god service. Det bidrar till att Stockholm är en tillgänglig och välkommande stad.

Utvecklingen kring olika sorters laddmöjligheter med solceller är en teknik som idag appliceras och växer fram i andra städer runtom i världen, vi ser att det idag finns kapacitet att initiera det som motionen föreslår.

Remissammanställning

Ärendet

Peter Wallmark (SD) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit;

- Att ge berörd nämnd i uppdrag att utreda möjligheterna för Stockholms stad att installera solcellsdrivna parkbänkar med anslutning till kommunalt Wifi och laddning av mobiltelefoner.
- Att ge berörd nämnd i uppdrag att utreda möjligheterna till att komplettera parkbänkarna med flera laddningsfunktioner som för elcyklar och elsparkcyklar.
- Att ge berörd nämnd i uppdrag att utreda om laddning av elsparkcykel kan ske med eller utan samarbete med de företag som tillhandahåller dem.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, trafiknämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 februari 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunfullmäktiges budget 2020 har en hög ambitionsnivå när det gäller klimatarbetet och att främja nya innovationer. Klimat- och miljöarbetet är grundläggande för en hållbar stadsutveckling och staden ska gå före för att visa vägen i arbetet för en klimatsmart och hållbar stad.

Stadsledningskontoret ser positivt på innovativa lösningar som kan driva på i stadens arbete mot en klimatsmart och hållbar stad samt ger ett mervärde för stadens invånare.

Stadsledningskontoret konstaterar att det idag pågår flera utvecklingsinitiativ. Enligt trafiknämnden har staden idag ett antal parkbänkar utplacerade i staden med möjlighet att ladda mobiltelefoner genom anslutning till ledningsnätet. Solceller istället för anslutning till elnätet skulle kunna vara ett möjligt utvecklingssteg av denna tjänst. Men den erforderliga kapaciteten av solcellsanläggningen på parkbänken måste anpassas beroende på vilken funktion som ska uppnås, till exempel möjlighet att ladda en elcykel, och kostnaden bedöms öka med ökad kapacitet för den föreslagna anläggningen.

Staden har också investerat i solcellsdrivna komprimerande skräpkorgar. Stadsledningskontoret kan konstatera att solcellsdrivna komprimerande skräpkorgar har en väsentligt högre investeringskostnad än vanliga skräpkorgar samt en högre underhållskostnad, som resultat av slitage och vandalisering, jämfört med en skräpkorg utan solceller. Däremot är dessa solcellsdrivna komprimerande skräpkorg klimatsmarta och minskar tömningstransporterna med cirka 70 procent.

Stadsledningskontoret konstaterar att det ligger inom ramen för respektive berörd nämnds och bolagsstyrelsens verksamhet att löpande utveckla verksamhet och tekniska lösningar i fastigheter och stadsmiljö. Det är därmed upp till berörda nämnder, i det här fallet främst trafiknämnden och stadsdelsnämnderna, att värdera potentialen och nyttan för till exempel sådana parkbänkar som föreslås i motionen. Vid sådan bedömning är det dock av vikt att bedöma nyttan i förhållande till investerings och underhållskostnader.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motion om att installera solcellsdrivna parkbänkar av Peter Wallmark (SD) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2019 följande.

1. Trafiknämnden överlämnar kontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Mads Lundgaard (SD), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 november 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontoret ser positivt på innovativa lösningar, både i den egna staden och i vårt omland, då det gäller utvecklingen av solcellsteknik och eldrivna vardagshjälpmiddel.

I dagsläget har trafikkontoret ett antal parksoffor utplacerade med möjlighet att ladda mobiltelefoner. Dessa är idag anslutna till ledningsnätet. Laddning med hjälp av solceller kan i detta fall vara ett möjligt nästa utvecklingssteg.

Då det gäller laddning av mer kapacitetskrävande enheter, så som elsparkcyklar och elcyklar, är solcellstekniken i dagsläget, vad trafikkontoret erfar, inte utvecklad så att den går att förena med montage på parksoffor. Trafikkontoret ser även juridiska utmaningar med att vidareförsälja el eller tillhandahålla fritt wifi.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 november 2019 följande.

Bromma stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 oktober 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Bromma stadsdelsförvaltning kan efter egen undersökning på webben konstatera att det finns flertalet städer utöver de i motionen nämnda, som valt att sätta ut solcellsdrivna parkbänkar.

Förvaltningen kan även konstatera att det finns en snabbt växande marknad av leverantörer, modeller och tekniska lösningar som kan behöva utredas innan eventuella beslut fattas. Det verkar dock saknas en parkbänk på marknaden som även klarar att ladda batterier till elcyklar.

Om det ska finnas möjlighet att ladda en elcykel och elsparkcykel genom solenergi kommer det i dagsläget sannolikt att krävas en större yta med solpaneler än vad som idag finns på en parkbänk för att generera tillräckligt med energi till att ladda ett cykelbatteri. Därför kan den föreslagna kombinerade funktionen parkbänk och elcykelladdare bli mer komplicerad och svår att hitta en lösning för. Således ökar då kostnaden för den föreslagna anläggningen.

Bromma stadsdelsförvaltning ställer sig dock positiv till att frågan utreds av berörd nämnd.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 26 september 2019 följande.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Henrik Åkerlund (SD), *bilaga 1*.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 juli 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till idén att Stockholms stad ska nyttja mer solenergi. Solceller på parkbänkar med möjlighet att ladda sin telefon eller elsparkcykel skulle

kunna komma att uppskattas av stadens invånare. Nedan kommer synpunkter och frågor gällande förslaget.

- Solceller bör stå vinklade för maximal effekt, något som en parkbänk inte gör. Det är därmed inte ett optimalt sätt att nyttja solceller.
- Solceller är mest optimala på hustak eller på öppna platser med direkt sol, parkbänkar står på marknivå och skuggas ofta under perioden av dagen/året. Det finns en risk att solcellerna inte nyttjas optimalt.
- Parkbänkarna behöver förses med ett batteri som kontinuerligt laddas om inte solcellerna ska producera el som går till spillo, den tid som ingen laddar något. Det kan vara mer gynnsamt att ha solceller kopplade till en fastighet eller till elnätet så att elen som produceras nyttjas till fullo.
- En satsning på solceller på andra platser i staden gör mer nytta, exempelvis på hustak på skolor, förskolor och andra kommunala verksamheter där de drar ner energibehovet från elnätet. Förra året köpte Stockholms stad el motsvarande 649 GWh och har därmed ett stort behov att minska sitt beroende av inköpt el. Stockholm står inför en historisk elbrist och Ellevio varnar för att de redan i slutet av år 2019 kan tvingas börja neka nya anslutningar till elnätet. Av den anledningen är det av stor vikt att noga överväga hur eventuella solceller ska nyttjas. Staden bör ta sitt ansvar i att minska behovet att köpa el för att säkra att elbristen inte blir ett faktum.
- Det är en kostnad att inhandla solceller, vare sig de sitter på parkbänkar eller andra platser och därför bör de nyttjas maximalt. Även om inte alla bänkar behöver bli solcellsbenkar skulle det krävas ett stort antal bänkar för att en fraktion av befolkning skulle kunna få chansen att nyttja en. Därmed uppkommer frågan om investeringskostnaden kontra nyttan.
- Slitage samt risk för vandalisering genererar kostnader för att reparera/byta ut bänkarna.

Slutsatsen är att Hägersten-Liljeholmens stadsförvaltning ställer sig positiva till initiativet att nyttja mer solenergi, men att staden bör se till att solcellerna ska användas mer effektivt och till annat än enbart parkbänkar med Wi-Fi och laddningsmöjligheter för mobil och elsparkcykel.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 14 november 2019 följande.

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 21 oktober 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ansvarar för skötsel, underhåll och investeringar i stadsdelsområdets parker och grönområden. Trafikkontoret ansvarar för gator och torg samt logistik kring elcyklar och elsparkcyklar. Digitala system som kommunalt trådlöst internet i

offentlig utomhusmiljö är en fråga för stadsledningskontorets avdelning för digital utveckling och Stockholms stads IT-infrastrukturbolag Stokab.

Förvaltningen arbetar utifrån stadsdelsnämndens mål om att parker och grönområden ska vara vackra, välskötta och välkomnande för alla samt att parkerna möjliggör en mångfald av fritidsaktiviteter och spontanidrott. I det arbetet ingår att utveckla fler funktioner i parkerna och att möta allmänhetens olika behov samtidigt som parkernas sociala, ekologiska och historiska värden värnas.

Utifrån förvaltningens mål skulle solcellsdrivna parkbänkar som erbjuder kommunalt trådlöst internet och laddning för till exempel mobiltelefoner kunna tillföra ett värde för parkbesökarna. Som med alla parkfunktioner behöver hänsyn tas till platsen och omkringliggande verksamheter om denna typ av bänk installeras. Förvaltningen är positiv till denna typ av smarta lösningar men om wifi ska kunna erbjudas behöver Stockholms stad ta ett övergripande beslut om huruvida kommunalt trådlöst internet kan och bör erbjudas i offentlig utomhusmiljö.

Förvaltningen känner till några modeller av solcellsdrivna bänkar med laddningsmöjligheter men efterfrågar också bänkar som värms upp med solenergi för att gynna möjligheterna att använda parkerna även vintertid. Detta är en fråga som förvaltningen undersöker i sitt arbete med vinterplaner för norra innerstadens parker och grönområden.

Reservationer m.m.

Trafiknämnden

Reservation anfördes av Mads Lundgaard (SD) enligt följande.

Mads Lundgaard (SD) föreslår att nämnden beslutar att avslå kontorets förslag och tillstyrka motionen.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Henrik Åkerlund (SD) enligt följande.

Henrik Åkerlund (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag att bifalla motionen.